UUTISET

Sakko ei missään tapauksessa vaikuta jo kertomaamme 3,5–4 sentin jälkitiliin tuottajillemme. Näkymät tilityskyvyn osalta ovat muutenkin hyvät. **TOIMITUSJOHTAJA PEKKA LAAKSONEN, VALIO**

Kilpailuvirasto: Valio käyttää väärin määräävää markkina-asemaansa

Valion toimitusjohtaja Pekka Laaksonen kiistää Kilpailuviraston tulkinnan. Meijeriyhtiö aikoo myös valittaa sille esitetystä 70 miljoonan euron sakosta.

JAANA KANKAANPÄÄ

Kilpailuvirasto aloitti Valion tutkimisen kilpailija Arla Ingmanin aloitteesta. Valion mukaan hintojen alentamisen tarkoitus oli vastata Arla Ingmanin yritykseen päästä perusmaitojen markkinoille tuomalla maitoa Ruotsista.

Kilpailuviraston mukaan Valion johto päätti helmikuussa 2010, että yhtiö pyrkii sulkemaan kilpailun pois perusmaitojen markkinoilta Suomessa. Tavoitteensa saavuttamiseksi Valio pudotti maaliskuun alussa 2010 perusmaitojen tukkuhinnat huomattavasti alle kustannusten, virasto väittää.

”Valion päätöksestä meillä on asiakirjanäyttöä, hallituksen pöytäkirjoja, yhtiön sisäisiä asiakirjoja ja sähköposteja. Olemme kolmatta vuotta selvitelleet asiaa ja tehneet Valiolla pari tarkastusta”, Kilpailuviraston ylijohtaja **Timo Mattila** sanoo.

Syytös on raskas, mutta Valion toimitusjohtajan **Pekka Laaksosen** mukaan kyse on Kilpailuviraston tulkinnasta. Laaksosen mukaan Valio vastasi normaaliin tapaan perusmaitomarkkinoille tulleeseen hintakilpailuun.

”Jouduimme hintojen laskulla puolustamaan omia tuotteitamme Ruotsista tulevaa halpaa tuontimaitoa vastaan. Emme me voi lopettaa kilpailua markkinoilta, kyse on vastaamisesta kilpailuun”, Laaksonen toteaa.

Kilpailuviraston vaatimus tarkoittaa Laaksosen mukaan sitä, ettei Valio saisi tarjota asiakkailleen perusmaitoja tuontituotteiden kanssa kilpailukykyiseen markkinahintaan.

Liian kova tuottajahinta?

Valion ja Kilpailuviraston näkemyseroissa kyse on käytännössä oppiristiriidasta. Valio on osuuskunta, joka tilittää tekemänsä voiton omistajilleen eli maidon tuottajille.

Valio tekee tuloksensa arvokkailla jalosteilla, ei perusmaidon myynnillä. Tuotto kuitenkin tilitetään maksamalla maidosta tuottajille paremmin.

Kilpailuviraston mielestä Valio vääristää kilpailua perusmaitojen markkinoilla. Se myy perusmaitoja tukkukaupassa liian halvalla suhteessa maidon hankintahintaan, jotta se kattaisi kaikki yhtiön kustannukset.

Toisin sanoen virasto tulkitsee Valion maksavan liikaa tuottajahintaa.

Toinen vaihtoehto saada laskelma tasapainoon on nostaa perusmaitojen hintaa kaupoille. Tämä on ilmeisesti myös yksi Kilpailuviraston edellyttämistä toimenpiteistä, koska virasto syyttää Valiota halpamyynnistä.

Valio ei tyydy viraston päätökseen

Kilpailuvirasto esittää Valiolle 70 miljoonan euron sakkoja ja myös vaatii yhtiötä korjaamaan toimintatapansa.

Valio ei aio tyytyä päätökseen. Se on valmis toteuttamaan viraston vaatimat toimenpiteet, mutta hakee samalla toimenpidekieltoa markkinaoikeudelta ja käynnistää valitusprosessin.

”On Valio määräävässä markkina-asemassa tai ei, toimimme aina rationaalisesti. Se tarkoittaa, ettei mitään kilpailusäännöksiä rikota”, toimitusjohtaja Laaksonen vakuuttaa.

Vaadittu sakko on Suomen mittakaavassa suuri. Virasto luettelee perusteiksi menettelyn moitittavuuden, pitkäkestoisuuden, maitomarkkinoiden koon, Valion huomattavan liikevaihdon sekä sen, että Valion on jo aikaisemminkin todettu syyllistyneen määräävän markkina-asemansa väärinkäyttöön.

”Kirjaamme sakkovaatimuksen, mutta en usko, että joudumme sitä maksamaan”, Pekka Laaksonen sanoo.

”Sakko ei missään tapauksessa vaikuta jo kertomaamme 3,5–4 sentin jälkitiliin tuottajillemme. Näkymät tilityskyvyn osalta ovat muutenkin hyvät.”

Sekä Mattila että Laaksonen arvioivat, että markkinaoikeuden ratkaisu asiassa saadaan joskus vuoden 2014 aikana.

Kilpailuvirasto selvitti maitomarkkinoita Arla Ingmanin aloitteesta.

AIMO VAINIO
JUSSI MARTIKAINEN

TALOUDESTA LYHYESTI

Raahen kultakaivos vuotanut luontoon

Raahen Laivakankaan kaivoksella tapahtui 14 joulukuuta vuoto rikastushiekkaputkilinjassa, kertoo Pohjois-Pohjanmaan elykeskus.

Kaivosyhtiö Nordic Minesin arvion mukaan rikastushiekkalietettä on voinut vuotaa korkeintaan 80 kuutiometriä ja rikastushiekkaa on joutunut ympäristöön enintään 20 kuutiometriä.

Vuoto on levinnyt tie- ja metsäojia pitkin kaivospiirin ulkopuolelle. Kaivosyhtiö arvioi, että vuoto on kestänyt alle puolitoista tuntia.

Elykeskus on tehnyt poliisille tutkintapyynnön vuodosta.

Suomen Lähikauppa vaihtaa omistajaa

Siwa- ja Valintatalo-ketjuja pyörittävä Suomen Lähikauppa myydään sijoitusrahasto Triton Fund III:lle. Rahasto sijoittaa Pohjois-Euroopassa toimiviin keskisuuriin yrityksiin.

Lähikaupasta luopuvat IK Investment Partnersin hallinnoimat rahastot, Osuuskunta Tradeka ja Wihuri.

Järjestely vaatii vielä kilpailuviranomaisten hyväksynnän.

Päätös STX:n lainasta viipyy

Päätös telakkayhtiö STX Finlandin valtiolta pyytämästä lainasta viipyy edelleen. Hallituksen talouspoliittisen ministerivaliokunnan oli määrä jatkaa kokoustaan myöhään torstaina iltapäivällä.

Pääministeri **Jyrki Katainen** (kok.) sanoi iltapäivällä, ei osannut sanoa, ratkeaako asia vielä torstaina.

STX on pyytänyt valtiolta 50 miljoonaa euroa lainaa jättiristeilijän rakentamiseksi.

USA:n bruttokansantuote kasvoi

Yhdysvaltain bruttokansantuote kasvoi odotettua enemmän heinä-syyskuussa. Bruttokansantuote kasvoi 3,1 prosenttia, kun sen oli ennustettu kasvavan 2,7 prosenttia.

Työttömyyskorvaushakemusten määrä nousi Yhdysvalloissa viime viikolla. Hakemuksia oli 361 000, kun määrän oli ennustettu olevan tuhat vähemmän.

MTK pitää esitystä ankarana

”Kova ja ankara esitys”, MTK:n puheenjohtaja **Juha Marttila** arvioi Kilpailuviraston Valiolle esittämiä sakkoja.

Marttilan mukaan suurin huoli on, että Kilpailuviraston kanta johtaisi kotimaisen maidon tuottajahinnan alenemiseen.

”Se olisi todella pöyristyttävää, kun otetaan huomioon, että nytkin tiloilla tuotetaan maitoa alle tuotantokustannuksen olevilla hinnoilla.”

Marttila myös kysyy, onko Kilpailuvirasto ottanut huomioon osuustoiminnan erityispiirteet.

Osuustoiminnassa yrityksen ylijäämä jaetaan jäsenille mahdollisimman täysimääräisesti hintaetuna, Valion ja sen omistavien osuusmeijereiden tapauksessa tuottajahintana. Tehokas toiminta merkitsee parempaa tilityskykyä ja tuottajahintaa.

Toisaalta tuottajahinta on raaka-ainekustannus. Siitä johtuen menestyvässä osuustoiminnassa toiminnan tehokkuus ja laskennallinen kustannus voivat kulkea käsi kädessä. Pörssiyritys jakaa tulosta osinkona, kun taas Valiossa sekin osuus tuloutetaan tuottajahintaan.

Kilpailuviraston esitys herättää paljon kysymyksiä, Marttila sanoo. Hänen mukaansa yksityiskohtaiseen arviointiin ei ole mahdollisuuksia ennen kuin koko päätös julkistetaan tammikuussa.

HEIKKI VUORELA

KOMMENTTI

Isku ytimeen

Kilpailuviraston päätös jättää Valiolle vain kaksi vaihtoehtoa, jotka molemmat ovat kummallisia. Virasto pakottaa Valion joko nostamaan perusmaitojensa hintaa kaupalle tai laskemaan maidon tuottajahintaa omistajilleen.

Päätös perustuu Kilpailuviraston laskelmaan, ettei Valion perusmaidoistaan saama hinta kata niiden valmistuskustannusta. Oleellinen osa tätä kustannusta on maidon tuottajahinta, jota Kilpailuvirasto siis pitää liian korkeana.

Valio on maidontuottajien ja heidän osuuskuntiensa omistama meijerikonserni. Omistajien ainoa vaatimus Valio Oy:lle on tuottaa raakamaidolle mahdollisimman korkea tuottajahinta.

Siinä Valio on onnistunut hyvin. Yhtiön tilityskyky tuottajilleen on viime vuosina ollut lähes 10 senttiä litra korkeampi maidon eurooppalaiseen keskihintaan verrattuna. Maidontuottajat ovat olleet yhtiölleen kovia kirittäjiä.

Valion menestys perustuu tuotekehitykseen ja korkean arvonlisän tuotteisiin. Ja tietysti myös markkinoilla pärjäämiseen. Tästä pohjimmiltaan on kyse myös yhtiön asemien puolustamisessa matalan arvonlisän perusmaidoissa.

Kilpailuviraston tulkinta iskee Valion ja samalla muunkin tuottajaomisteisen jalostuksen periaatteelliseen ytimeen. Voiko tuottajien yritys toimia tehokkaasti, tehdä tulosta ja tilittää tuloksen omistajille tuottajahinnassa?

Kilpailuviraston tehtävä on varmistaa toimiva kilpailu, mutta ovatko viraston tutkijat käyneet maitokaupassa?

Maitomarkkinoista kanelleen Arlan osuus eteläisen Suomen perusmaidoissa on jo lähes 40 prosenttia. ”Määräilevä” Valio joutuu tyytymään 32 prosenttiin.

JUSSI MARTIKAINEN

Fintoton hallitus uusiutuu

Suurin osa Fintoton hallituksen jäsenistä vaihtuu uuden vuoden alusta. Hallituksen jäseniksi nimettiin keskiviikkona pidetyssä ylimääräisessä yhtiökokouksessa Marja Lehtiranta-Räty (varapuheenjohtaja), Risto Nuolimaa, Seppo Ranta-Ruona ja Pekka Soini.

Jo aiemmin valtioneuvosto määräsi hallituksen puheenjohtajaksi Timo Seppälän ja hallituksen jäseniksi Pia Pohjan, Seija Kivisen ja Timo Tolvin.

Hallituksessa jatkavat näin ollen vain puheenjohtaja Seppälä sekä maa- ja metsätalousministeriötä edustava Tolvi.

Fintoto Oy:n hallitukseen kuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja enintään kuusi muuta jäsentä. Heistä valtioneuvosto nimittää puheenjohtajan ja puolet jäsenistä, yhtiökokous loput.

MT

LÄMMINTÄ JOULUMIELTÄ JA MENESTYSTÄ VUODELLE 2013!

Raisioagron väki kiittää kotieläintuottajia, viljelijöitä ja muita kumppaneita hyvästä yhteistyöstä vuonna 2012.

Raisio-konserni lahjoittaa joulumuistamisiin tarkoitetut varat Hyvä Joulumieli -keräykseen suomalaisten vähävaraisten lapsiperheiden hyväksi.

www.raisioagro.com
Rehut, viljat, tuotantopanokset ja -tarvikkeet.

RAISIO agro

Kiitämme suomalaisia viljelijöitä ja muita yhteistyökumppaneitamme kuluneesta vuodesta ja toivotamme

Rauhallista Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta!

Boreal Kasvinjalostus Oy

Boreal